བདར། V བདར། བདར། བདོར།

1. to polish; to sand; to rub ▹ འགྲོན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་འགྲོ་བ་བོར་ནས་རྡོ་བདར་བར་བཙལས་སོ། A traveler having paused his journey, [he] began to polish a rock. {A4C-C}

COLLOC.:

གང་བདར། གང་བདར། གང་བདར། ▫ to clean ▹ གང་བདར་མ་བྱས་པར་གཙང་ཟ་གང་ནས་ཡོང་། How could it come to be clean without having been cleaned. {TDCM}

ཕྱག་བདར། ཕྱག་བདར། ཕྱག་བདར། ▫ to sweep; to dust

2. to spread out; to arrange ▹ དམ་ཆོས་ལ་སོགས་མདུན་བདར། Arrange [a representation of] the holy Dharma and so forth in front. {AGP}

COLLOC.:

འགྲིད་བདར། འགྲིད་བདར། འགྲིད་བདར། ▫ to slip ▹ འཁྱགས་སྟེང་དུ་ཤད་པ་འགྲིད་བདར་ཐོར་ནས་འགྲེལ་བ། [His] foot having slipped on the ice, [he] fell down. {TDCM}

3. to be the vanguard (of an army); to lead ▫ *{SPP} sampuraskṛta* ▹ དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྐོར་ཞིང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མདུན་དུ་བདར་ཏེ···· Then, the Bhagavān, surrounded by bodhisattvas and leading [them] in front together with the śrāvakas, ... {RGV-G} ▪ རྒྱལ་པ་གང་ཟག་མཚུངས་པ་མེད། །རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ཡི་བྱ། །ཁིང་གི་ཞེས་རྒྱགས་པ་ཞིག །ཚོང་དཔོན་བྱ་མོ་ལྔ་བརྒྱ་ཡིས། །མདུན་དུ་བདར་··· The son of King Ajātaśatru, the one called "Siṃha," led [them] before the Conqueror, the Incomparable One, [accompanied] by five hundred women and merchants. {SPP}

4. to pass (something) on verbally; to clear up misunderstandings with speech

བདལ། V བདལ། བདལ། བདོལ།

to spread forth; to set out

བདུག III བདུགས། བདུག

to perfume; to be perfumed (with)

བདུང་། V བདུངས། བདུང་། བདུངས།

to draw (e.g., a bowstring)

བདེ། II བདེ། བདེ།

1. to be happy; to be comfortable ▫ *{C}sukhita; sukhatām; sugatām; sugatim; {C,MSA} sukha; saukhya; {MSA}śīlākṣṇya*

AUX.:

བདེ་བར་འགྱུར། ▫ *pr.cont.* to be happy ▫ *{BCA} bhavantu-sukhinaḥ; sukhita* ▹ ལྷ་མི་སྐྱན་པའི་མི་བཞིན་དུ། ཡི་དྭགས་ཆུས་ནི་བདེ་བར་འགྱུར། May the hungry ghosts be as happy as the men of the northern continent. {BCA}

བདེ་བར་བགྱི། ▫ *caus.* to be made comfortable ▫ *{NPG} sukhabandhanāḥ* ▹ ཁྲུས་དང་བཟའ་དང་བཏུང་ལ་དང་། །སྨན་དང་ལྡན་པས་བདེ་བར་བགྱི། [Prisoners] should be made comfortable with baths, food, drink, and medicine. {NPG}

བདེ་བར་བྱས། ▫ *pt.caus.* to make happy ▫ *(√sukh): {MSA} sukhayāmi (= bde bar bya)* ▹ སྲོག་བསྒྲལས་ནས་བདེ་བར་བྱས་སོ། Having saved [their] lives, [I] have made [them] happy. {SWF}

COLLOC.:

ཉམས་བདེ། ཉམས་བདེ། ཉམས་བདེ། ▫ to be elated ▪ *{C} udagra*

ཟླ་བདེ། ཟླ་བདེ། ཟླ་བདེ། ▫ to be comfortable ▹ ཐ་སྙད་ཚད་གྱུབ་འཛིག་ལ་ཟླ་མ་བདེ། I am uncomfortable about positing conventional validity.

ཡིད་བདེ། ཡིད་བདེ། ཡིད་བདེ། ▫ to have mental bliss ▪ *{C} saumanasa*

2. *arch.* **to abide; to be at ease** ▫ *(√ram); {MHV} kṣema*

3. to be easy